

Trettondagsafton – från Illyrien till 60-talets Sverige

– Den ende greve jag kan tänka mig är han som är greve för ett MC-gäng, en "biker-klubb"

Kent Ekberg sätter upp *Trettondagsafton* på Teater Reflex i Kärrtorp utanför Stockholm. Tidigare har han bland annat satt upp *En midsommarnattsdröm* med 60 asylsökande på elva språk, och *Romeo och Julia* med 100 ungdomar på Årsta teater. Också i *Trettondagsafton* medverkar 60 personer, en ensemble som Kent Ekberg har arbetat med flera gånger tidigare. Tidigare hette de Enskedespelet och Södra Fot.

– Jag kallar vår grupp för en folklig teater, som jag varken vill kalla amatörteater eller professionell, för här har vi med ett antal professionella skådespelare som gör detta på sin fritid, tillsammans med människor som annars inte arbetar med teater. Blandformen är bra. Amatörer har härligt mycket entusiasm att tillföra på scen, medan en skådespelare har härligt mycket teknik att komma med. Jag har alltid jobbat med en blandning.

KENT EKBERG TYCKER MYCKET OM Shakespeare och har tagit fasta hans folkliga sida, att han vill underhålla, att han vill beröra och nå en publik.

– Jag vill överföra *Trettondagsafton* till koder och referenser som vi förstår idag. Därför har jag förlagt den till 60-talet. Jag har ingen erfarenhet av grevar, så greve Orsino hos oss få bli något annat. Den ende greve jag kan tänka mig är han som är greve för ett MC-gäng, en "biker-klubb". Där finns en hierarki som man kan fundera kring. Därför har jag tagit bort alla koder som handlar om baroner och klassproblematik på den nivån. Olivia är i stället en slags burgen köpmansdotter, som har tagit över ett imperium från sin pappa. Allt utspelas i den här miljön. Vi leker med förklädnader och roller på samma sätt som Shakespeare, så det mesta av själva idén är kvar, fast jag har fått göra om det lite.

GÖRAN O ERIKSSONS ÖVERSÄTTNING är den som används, och mycket är ograverat, speciellt i mötet mellan personerna i pjäsen.

– Men jag måste dessutom lägga till en del, eftersom vi är så många. Kammarjungfrun Maria har fått bli fyra personer. Och MC-klubben är inte bara Curio, Valentine och Orsino, utan de är tolv personer som befinner sig runt "greve Orsino". Malvolio är den han är hos oss, som en modern chef som är lite uppblåst. Han säger i princip bara repliker i original. Jag har en föresats att han ska reta gallfeber på kvinnorna i publiken. "Sätt dit den jäveln!" ska man tänka. Men eftersom allt ska berättas med en undertext av kärlek, så hoppas jag att man också ska tycka synd om honom. Det finns ju alltid förklaringar till att man är som man är, och då är det lättare att förstå och förlåta. Men ändå kan ju en sådan person reta gallfeber på en.

EN ROLL SOM KENT EKBERG HAR HAFT problem med att förstå är Narren. Han har försökt lösa den rollen på lite olika sätt.

– Det ena är att det är två gubbar som står i en verkstad, riktiga original, lite som Roy och Roger i *Macken*¹, såna som säger sanningar och vet allt om allting. Ingen bryr sig egentligen om vad de säger, men de är viktiga som funktion. Precis som Narren behövs i sin miljö, så behövs såna gubbar (och kärringar också för den delen) för ett land. Det andra sättet är att de står i en grop på scenen som ska motsvara en verkstad. Där kan de när som helst

lyfta på luckan, och de blir lite som den där narren i Svt:s *Hylands hörna*², spelad av Carl-Gustaf Lindstedt, som när som helt kunde lyfta på luckan och säga precis vad som helst. Delar av Narrens dekorerade språk är svårt att förstå, så vi stryker en del, och har kvar det som vi tycker är användbart.

KENT EKBERG VILL INTE SÄTTA UPP Shakespeare alltför konventionellt. Han menar att det då lätt blir lite "lätsateater". Han vill göra en uppsättning som vi kan relatera till.

– Det finns ett antal grundberättelser som vi förvaltar här på jorden, men vi berättar dem med olika omständigheter och tyngdpunkter. Ta det här med kärlek. Hur ofta sjunger och berättar vi inte om kärlek och allt som därtill hör? Eller girighet! Och man kan berätta det på väldigt många olika sätt, fastän det i grunden är samma berättelse. Och man har olika perspektiv på allt vid olika tidpunkter i livet.

NÄR KENT EKBERG SATTE UPP *En midsommarnattsdröm* med 60 asylsökande använde man elva språk i pjäsen. Han berättar om scenen där Titania kommer hem och är svartsjuk på sin man Oberon som har en massa kvinnor omkring sig:

– Titania spelades av en fantastisk arabisk kvinna, men så fort hon skulle prata svenska blev hon förminskad, så jag bad henne i stället skälla på honom på arabiska. Hon gick verkligen loss på det, och varenda människa i publiken fattade precis hur svartsjuk hon var. Det visar att man inte alltid behöver förstå orden för att förstå situationen.

I KENT EKBERGS UPPSÄTTNING AV *Trettondagsafton* får vi också höra musik.

– Ja, det blir en del 60-talslåtar, för med bikers följer lätt lite rockn' roll!

Intervju: Roland Heiel

¹ Komisk tv-serie med Galenskaperna & After Shave (1990)

² Underhållningsprogram i Svt mellan 1962 och 1983 med Lennart Hyland. Se exempel på YouTube